

Informe sobre la situació de les dones en relació amb la conciliació laboral i familiar

1. Introducció

El present informe resumeix i analitza les respostes obtingudes en una enquesta realitzada a 255 dones de diferents franges d'edat i situacions familiars, entre els mesos d'octubre de 2024 i octubre de 2025. L'objectiu és identificar les principals dificultats en la conciliació de la vida laboral i familiar, així com recollir propostes concretes per millorar aquesta realitat des de l'àmbit social, laboral i institucional.

2. Perfil de les participants

Les dones enquestades es situen majoritàriament en les franges d'edat compreses entre els 25 i els 45 anys. Les situacions familiars són diverses: casades, divorciades, solteres i amb parella estable. Una part significativa té fills a càrrec, principalment d'entre 0 i 12 anys, mentre que un nombre reduït no té criatures ni persones dependents al seu càrrec.

3. Responsabilitats de cura i tasques domèstiques

La majoria de participants indiquen que elles són les principals responsables de la cura dels fills i de les tasques domèstiques. Tot i que en alguns casos aquesta responsabilitat és compartida amb la parella o amb serveis professionals, continua observant-se una càrrega desigual. La dedicació setmanal a les tasques de la llar oscil·la principalment entre 5 i 10 hores.

Quant a la cura de persones dependents, la majoria no en tenen a càrrec. Aquelles que sí que ho fan hi dediquen habitualment menys de 5 hores diàries.

4. Principals dificultats per a la conciliació

Les dificultats més destacades identificades a l'enquesta són les següents:

- Horaris laborals poc flexibles.
- Manca de suport familiar o extern.
- Dificultat per accedir a formació o reciclatge professional.
- Incompatibilitat amb els horaris escolars i dels casals.

Aquestes limitacions generen tensions entre les responsabilitats familiars i la recerca o manteniment d'una feina, especialment en el cas de mares amb fills menors.

5. Suport disponible

Una part de les dones manifesta no disposar de suport familiar o extern. Quan n'hi ha, sol provenir de familiars propers o de serveis professionals com guarderies i cangurs. Aquest suport, però, sovint és insuficient o no cobreix totes les necessitats.

6. Renúncia a oportunitats laborals

Diverses participants han afirmat haver renunciat a oportunitats laborals per atendre responsabilitats familiars. Aquestes renúncies inclouen reduccions de jornada, impossibilitat d'accedir a promocions o dificultats per adaptar-se a horaris rígids.

7. Propostes de les participants per millorar la conciliació

Les respostes de l'enquesta es concentren en tres grans línies d'acció:

7.1 Flexibilització de les condicions laborals

- Horaris de treball més adaptables.
- Teletreball parcial o total.
- Permisos laborals específics per a la cura de fills malalts.

7.2 Millora i ampliació dels serveis de cura

- Guarderies municipals amb horaris més amplis i flexibles.
- Serveis de cangur i assistència domiciliària subvencionats.
- Serveis de cura propers als llocs de treball.
- Casals i programes de vacances compatibles amb les jornades laborals.

7.3 Suport econòmic i formatiu

- Subvencions per a serveis de cura.
- Ajuts directes per a famílies.
- Programes de requalificació professional per a dones.

8. Propostes per a l'administració local

Les participants identifiquen accions concretes que els ajuntaments i consorcis podrien implementar, entre les quals destaquen:

- Ampliació d'horaris de serveis educatius i de cura.
- Creació de guarderies municipals amb horaris flexibles.
- Suport econòmic per a serveis de cangur i assistència.
- Programes de sensibilització per promoure la igualtat de gènere.

- Flexibilització dels horaris dels serveis municipals.
- Creació de xarxes de voluntariat per a la cura de persones dependents.

9. Discriminació laboral

Una part significativa de les dones afirma haver experimentat discriminació laboral relacionada amb:

- Processos de selecció.
- Promocions i ascensos.
- Condicions salarials.
- Necessitat de conciliació.

Algunes, a més, relaten preguntes inapropiades durant entrevistes (sobre fills, plans de maternitat o qui assumirà la cura dels infants), així com una penalització professional derivada de viure en zones menys urbanes.

10. Conclusions generals

10.1 Persistència de la desigualtat en les cures

Les dones continuen assumint la major part de la càrrega domèstica i de cures, fet que limita les seves oportunitats laborals.

10.2 Necessitat urgent de flexibilitat laboral

La manca d'horaris flexibles és el principal obstacle per a la conciliació i requereix una resposta tant de les empreses com de les administracions.

10.3 Insuficiència dels serveis de cura actuals

Els horaris escolars i dels serveis d'atenció no s'ajusten a les necessitats reals de les famílies treballadores.

10.4 Discriminació estructural

Tot i que no totes les dones la pateixen, la discriminació laboral continua present, especialment vinculada a la maternitat i a la disponibilitat.

10.5 Demanda de polítiques públiques més robustes

Les participants reclamen mesures concretes i aplicables que facilitin la conciliació, millorin els serveis de cura i promoguin la igualtat efectiva al món laboral.

11. Recomanacions

- Fomentar la flexibilitat laboral i el teletreball.

- Crear i ampliar serveis de cura municipals amb horaris compatibles amb la jornada laboral.
- Implementar ajudes econòmiques per a serveis de cura.
- Desenvolupar programes de formació per a dones.
- Impulsar campanyes de sensibilització per combatre la discriminació per raons de gènere.
- Promoure la corresponsabilitat familiar entre homes i dones.